

Sygn. akt XXV C 1117/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 grudnia 2022 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXV Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Ogińska-Łągiewka

po rozpoznaniu w dniu 13 grudnia 2022 roku w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa K. H.

przeciwko M. K. (1)

o uznanie umowy za bezskuteczną

1. powództwo oddała;

2. ustala, że pozwany wygrał niniejszy spór w całości, pozostawiając szczegółowe wyliczenie kosztów procesu referendarzowi sądowemu po uprawomocnieniu się wyroku.

sygn. akt XXV C 1117/19

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 24 kwietnia 2019 r. (data nadania – k. 110) powód K. H. wniósł o uznanie za bezskuteczną w stosunku do niego umowy darowizny z dnia 23 marca

2016 r., zawartej aktem notarialnym sporządzonym przed notariuszem E. W. w W. (Rep. A (...)), mocą której P. K. (1) oraz M. K. (2) darowali M. K. (1) nieruchomości położoną w W. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie XV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr KW (...). Powód wniósł także o zasądzenie od pozwanego na jego rzecz zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych (pozew – k. 3-12).

Pozwany M. K. (1) wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie wszystkich kosztów procesu (odpowiedź na pozew – k. 130-133).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Sąd Okręgowy w Warszawie w dniu 19 marca 2014 r. wydał w sprawie o sygn. akt I Nc 55/14 nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z weksła, w którym nakazał P. K. (1) aby zapłacił K. H. kwotę 183.842,47 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 13 marca 2014 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 5.916 zł tytułem kosztów postępowania (nakaz zapłaty – k. 16).

Nakaz ten uprawomocnił się i został opatrzony klauzulą wykonalności w dniu 7 maja 2014 r. (okoliczność bezsporna).

Postanowieniem z dnia 1 lipca 2014 r. w sprawie I Nc 55/14 Sąd wydał K. H. dalsze tytuły wykonawcze w postaci nakazu zapłaty z dnia 19 marca 2014 r. o sygn. I Nc 55/14: celem prowadzenia egzekucji z nieruchomości położonej w K. (...) (oznaczony nr 2), celem prowadzenia egzekucji z nieruchomości będącej współwłasnością dłużnika położonej

w O. przy ul. (...) ((...)) (oznaczony nr 3) oraz celem dokonania wpisu dłużnika do rejestru dłużników niewypłacalnych (oznaczony nr 4) (postanowienie z dnia 1 lipca 2014 r. – k. 17-18).

Dłużnika powoda łączyła małżeńska wspólność majątkowa z M. K. (2). W skład majątku wspólnego małżonków wchodziła m.in. nieruchomość położona w W. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie prowadzi księgę wieczystą nr (...) (bezsporne).

Nieruchomość ta zabudowana jest budynkiem mieszkalnym jednorodzinny, wolnostojącym, murowanym, parterowym z poddaszem użytkowym, podpiwniczonym, z garażem w przyziemiu budynku o pow. użytkowej 288,2 m². Według wyceny z 2006 r. kiedy budynek znajdował się w stanie surowym zamkniętym, jego wartość kształtowała się na poziomie kwoty 865.000 zł, przy czym szacowana wartość rynkowa po zakończeniu inwestycji wynosiła 1.160.600 zł (operat szacunkowy – k. 134-143verte).

Na wniosek powoda P. K. (2) postanowieniem z dnia 24 września 2014 r. został wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego Rejestru Dłużników Niewypłacalnych (postanowienie – k. 102).

Powód wystąpił do Sądu Rejonowego dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie o ustanowienie rozdzielnosci majątkowej między dłużnikiem i jego małżonką. W dniu 28 października 2014 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie w sprawie III RC 142/14, na czas trwania postępowania ustanowił zakaz zbywania i obciążania nieruchomości gruntowej położonej w miejscowości K., dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...) (postanowienie z dnia 28 października 2014 r. – k. 103-106; postanowienie oddalające zażalenie – k. 108-109verte).

Wyrokiem z dnia 3 czerwca 2015 r., w sprawie o sygn. akt III RC 142/14 Sąd ustanowił rozdzielnosc majątkową P. i M. K. (2). Apelacja pozwanych została oddalona (wyrok – k. 19-20).

Postanowieniem z dnia 18 stycznia 2016 r. w sprawie I Ns 2295/15 Sąd udzielił K. H. zabezpieczenia na czas trwania postępowania w postaci zakazu zbywania i obciążania nieruchomości gruntowej położonej w K. (...) (postanowienie z dnia 18 stycznia 2016 r. – k. 107).

Postanowieniem Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy – Pragi w Warszawie z dnia 15 kwietnia 2016 r. w sprawie Km 4649/14 z wniosku wierzyciela K. H. przeciwko dłużnikowi P. K. (1), prowadzonej na podstawie nakazu zapłaty z dnia 19 marca 2014 r. w sprawie I Nc 55/14, umorzono postępowanie egzekucyjne z nieruchomości oznaczonej nr (...) z uwagi na brak uzyskania klauzuli wykonalności przeciwko małżonce dłużnika, która sprzeciwiła się prowadzeniu egzekucji (postanowienie o oddaleniu wniosku o nadanie klauzuli wykonalności przeciwko małżonce dłużnika – k. 97-98; postanowienie o oddaleniu zażalenia – k. 99-100; postanowienie Komornika Sądowego z dnia 15 kwietnia 2016 r. – k. 101).

K. H. zainicjował również postępowanie egzekucyjne prowadzone przeciwko dłużnikowi P. K. (1) przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Pruszkowie D. K. pod sygnaturą Km (...). Postępowanie egzekucyjne było prowadzone na podstawie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 19 marca 2014 r. w sprawie I Nc 55/14, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 7 lipca 2014 r. W tym postępowaniu, wierzyciel nie złożył żadnych wniosków w przedmiocie kontynuowania egzekucji z nieruchomości. Postanowieniem z dnia 29 grudnia 2017 r. Komornik Sądowy umorzył postępowanie wobec bezskuteczności egzekucji. Jak wskazał, egzekucja z ruchomości, wierzytelności o kont bankowych dłużnika okazała się bezskuteczna (wysłuchanie wierzyciela i dłużnika przed zawieszeniem lub umorzeniem postępowania – k. 63; postanowienie z dnia 29 grudnia 2017 r. – k. 64-65).

Postanowieniem z dnia 19 czerwca 2018 r. w sprawie I Ns 2295/15 Sąd Rejonowy w Pruszkowie na wniosek K. H. dokonał podziału majątku wspólnego P. K. (1) i M. K. (2). Sąd przyznał na wyłączną własność P. K. (1) nieruchomość położoną w K. o pow. 4600 m², dla której Sąd Rejonowy w Pruszkowie prowadzi księgę wieczystą o numerze (...) o wartości 334.000 zł. Nieruchomość była obciążona hipoteką umowną do kwoty 100.000 zł na rzecz (...) Sp. z o.o.

z siedzibą w S. (postanowienie z uzasadnieniem – k. 21-26, wydruk z elektronicznej przeglądarki ksiąg wieczystych – k. 66-72).

W ramach postępowania toczącego się pod sygnaturą I Ns 2295/15 sporządzony został operat szacunkowy dotyczący nieruchomości położonej w K.. Wartość rynkową prawa własności nieruchomości wyceniono na 336.200 zł (operat szacunkowy – k. 46-62).

Wycenie podlegało również prawo własności nieruchomości lokalowej nr 106 położonej w budynku zlokalizowanym w O., przy ul. (...). Jego wartość oszacowano na 326.000 zł (operat szacunkowy – k. 80-96).

W toku postępowania o podział majątku wspólnego, w dniu 23 marca 2016 r., P. K. (1) i M. K. (2) zawarli z pozwanym umowę darowizny nieruchomości położonej w W. przy ul. (...). Wartość darowanej nieruchomości określono na kwotę 900.000 zł. Nieruchomość obciążona była hipoteką umowną kaucyjną do kwoty 660.000 zł na rzecz (...) Bank S.A. z siedzibą w W., hipoteką umowną do kwoty 306.250 zł na rzecz (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W., hipoteką umowną do kwoty 180.000 zł na rzecz (...) Sp. z o.o. z siedzibą w O. oraz hipoteką przymusową do kwoty 5.165 zł na rzecz (...) W. (umowa darowizny – k. 35-45, wydruk z elektronicznej przeglądarki ksiąg wieczystych – k. 27-34).

Pozwany jest synem dłużnika powoda – P. K. (1). Otrzymał darowiznę ok. 19 roku życia (rok urodzenia 1997 r.), mieszkał wówczas z rodzicami i nie osiągał żadnych dochodów. Aktualnie jest studentem, w dalszym ciągu nie osiąga dochodów (okoliczność bezsporna, a nadto zeznania świadka P. K. (1) – k. 235v; zeznania pozwanego – k. 299verte-300).

P. K. (1) w trudnej sytuacji finansowej znajdował się od 2013 r. Zadłużenie powstało w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą. Swoje zadłużenie w okresie dokonywania darowizny na rzecz pozwanego szacował na 2 mln zł. Po dacie zajęcia rachunków bankowych firmy, P. K. (1) utworzył nową spółkę P.U. (...) sp. z o.o., w której głównym udziałowcem ustanowił swojego syna, M.. W tej firmie pracuje, jednak jej właścicielem większościowym pozostaje syn. Dłużnik zamieszkuje w lokalu kwaterunkowym przy ul. (...), jedynym składnikiem jego majątku jest nieruchomość położona w K.. P. K. (1) ma kilkunastu wierzycieli, w tym banki, których wierzytelności wynoszą ok. 1.400.000 zł. Aktualnie dłużnik jest w stanie regulować zobowiązanie wobec powoda, nie jest w stanie spłacać zadłużenia wobec banków (zeznania świadka P. K. (1) – k. 235verte; zeznania pozwanego – k. 299verte-300).

Postanowieniem z dnia 31 grudnia 2019 r. prokurator Prokuratury Rejonowej (...) w W., umorzył dochodzenie prowadzone przeciwko P. K. (1) podejrzanemu o to, że w dniu 23 marca 2016 r. w W. działając w celu udaremnienia wykonania prawomocnego nakazu zapłaty wydanego przez Sąd Okręgowy w Warszawie z dnia 19 marca 2014 r. sygn. I Nc 55/14 zbył składniki majątku w postaci nieruchomości położonej przy ul. (...) w W., dla której Sąd Rejonowy dla Warszawy M. w W. prowadzi księgę wieczystą (...) umową darowizny z dnia 23 marca 2016 r. nr Rep. A (...) przed notariuszem E. W. oraz nieruchomość położoną w O. przy ul. (...) dla której Sąd Rejonowy w Otwocku prowadzi księgę wieczystą nr (...) w toku postępowania o podział majątku toczącego się przed Sądem Rejonowym w Pruszkowie o sygn. I Ns 2295/15, które to składniki majątku były zagrożone zajęciem, czym uszczuplił zaspokojenie swojego wierzyciela K. H., tj. o przestępstwo z art. 300 § 2 k.k. wobec stwierdzenia, że brak jest podstaw do skierowania aktu oskarżenia. W uzasadnieniu postanowienia prokurator wskazał, że w toku postępowania przygotowawczego zasięgnięto opinii biegłego z zakresu wyceny nieruchomości, która została przedstawiona w formie operatu szacunkowego. Z jego treści wynika, że oszacowana wartość rynkowa nieruchomości położonej przy miejscowości K. nr ew. (...)z obrębu (...), gmina S. o pow. 4600 m⁽²⁾ (900 m⁽²⁾) przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną oraz 3700 m⁽²⁾ stanowiących tereny rolnicze) na dzień sporządzenia operatu (28 listopada 2019 r.) wynosi 384.792 zł. Prokurator podkreślił, że darowane nieruchomości dotyczyły nieruchomości obciążonych bardzo wysokimi zobowiązaniami hipotecznymi. W ocenie prokuratora czyn popełniony przez P. K. (1) nie wypełnia znamion występkę polegającego na udaremnieniu lub uszczupleniu zaspokojenia wierzyciela K. H. – wartość nieruchomości w miejscowości K. z której może być prowadzona egzekucja przekracza swą wysokością wartość wierzytelności głównej, nawet przy pomniejszeniu wartości nieruchomości o kwotę hipoteki umownej w kwocie 100.000 zł. Przestępstwo z art. 300 § 2 k.k. jest zaś przestępstwem znamionnym skutkiem, który w sprawie nie wystąpił. Darowanie przez podejrzanego

P. K. (1) przedmiotowych nieruchomości swoim dzieciom nie wywarło żadnego realnego wpływu na możliwość zaspokojenia roszczeń pokrzywdzonego w sprawie (postanowienie z dnia 31 grudnia 2019 r. – k. 246-249).

Wskutek złożenia środka odwoławczego, po ponownym rozpoznaniu sprawy, prokurator podjął tożsame rozstrzygnięcie. W postanowieniu z dnia 20 sierpnia 2020 r. wskazał, że nie doszło do wypełnienia znamion czynu zabronionego określonego w art. 300 § 2 k.k. przez podejrzanego P. K. (1), w tym znamienia odnoszącego się do jego strony podmiotowej. Prokurator uznał, że darowanie przez podejrzanego P. K. (1) opisanych w zarzucie nieruchomości swoim dzieciom nie wywarło żadnego realnego wpływu na możliwość zaspokojenia roszczeń w związku z tym nie doszło do wystąpienia znamienia z art. 300 § 2 k.k. skutku w postaci udaremnienia lub uszczuplenia zaspokojenia wierzyciela. Wskazano bowiem na możliwość prowadzenia egzekucji z nieruchomości w miejscowości K., której wartość przekracza swoją wysokością wartość wierzytelności głównej co do której pokrzywdzony uzyskał na swoją rzecz zakaz jej zbywania i obciążania. Pokrzywdzony ma więc możliwość zaspokojenia swojej wierzytelnością (postanowienie z dnia 20 sierpnia 2020 r. – k. 250-253; postanowienie z dnia 28 stycznia 2021 r. – k. 254-256).

Postanowieniem z dnia 28 stycznia 2021 r. po rozpoznaniu zażalenia na postanowienie Prokuratury z dnia 20 sierpnia 2020 r. nie uwzględniono zażalenia, utrzymując w mocy postanowienie z dnia 20 sierpnia 2020 r. o umorzeniu dochodzenia. Jak wskazano, materiał dowodowy nie dostarczył dowodów pozwalających na uznanie, że zostały zrealizowane znamiona ustawowe przestępstwa opisanego w sentencji zaskarżonej decyzji (postanowienie z dnia 28 stycznia 2021 r. – k. 254-256).

Postanowieniem z dnia 26 sierpnia 2021 r. w sprawie Km (...) Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Pruszkowie D. K. w sprawie z wniosku wierzyciela (...) sp. z o.o. w S. przeciwko dłużnikowi P. K. (1), umorzyła postępowanie egzekucyjne. W uzasadnieniu postanowienia wskazano, że wierzyciel złożył wniosek o umorzenie postępowania ponieważ całe roszczenie egzekucyjne wynikające z tytułu wykonawczego zostało zaspokojone (postanowienie z dnia 26 sierpnia 2021 r. – k. 261-261verte).

W związku z powyższym, spółka (...) sp. z o.o. w S. złożyła oświadczenie o wyrażeniu zgody na wykreślenie hipoteki z księgi wieczystej nr (...) (oświadczenie – k. 259-260).

W toku tego postępowania (Km (...)) sporządzono wycenę nieruchomości położonej w K., dla której prowadzona jest księga wieczysta o nr (...). Według stanu na dzień 21 grudnia 2019 r. wartość nieruchomości wynosiła 332.000 zł (operat szacunkowy – k. 348-368 akt Km (...)).

Aktualnie, własność nieruchomości położonej w K. o pow. 4600 m² dla której Sąd Rejonowy w Pruszkowie prowadzi księgę wieczystą o nr (...) stanowi własność P. K. (1). W dziale III księgi wieczystej wpisano:

- 1) ostrzeżenie w postaci zakazu zbywania i obciążania nieruchomości gruntowej oznaczonej jako działka nr ewid. 324 zgodnie z postanowieniem Sądu z dnia 28 października 2014 r. w sprawie III RC 142/14
- 2) ostrzeżenie o zakazie zbywania i obciążania nieruchomości gruntowej oznaczonej jako działka nr ewid. 324 zgodnie z postanowieniem Sądu z dnia 18 stycznia 2016 r. w sprawie I Ns 2295/15
- 3) inny wpis o treści: „ujawnia się wzmiankę o przyłączeniu do toczącej się egzekucji z nieruchomości w sprawie Km (...) należącej do dłużnika P. K. (1) oraz M. K. (2) na podstawie wniosku wierzyciela (...) sp. z o.o.”

W dziale IV nie ujawniono wpisów (wniosek o wpis w księdze wieczystej – k. 257-258verte; oświadczenie – k. 259-260; wydruk z KW pobrany z elektronicznego rejestru KW).

Własność nieruchomości położonej przy ul. (...) w W., dla której Sąd Rejonowy dla Warszawy M. w W. prowadzi księgę wieczystą nr (...) przysługuje M. K. (3). W dziale IV księgi wpisana jest hipoteka umowna kaucyjna do kwoty 660.000 zł na rzecz (...) Bank S.A. z siedzibą w W. z tytułu umowy kredytu z dnia 9 lutego 2007 r., na drugim miejscu hipoteka umowna do kwoty 306.250 zł wpisana na rzecz (...) sp. z o.o. w W. z tytułu umowy pożyczki z dnia 25 listopada 2011

r., na trzecim miejscu hipoteka umowna do kwoty 180.000 zł na rzecz (...) sp. z o.o. w O. z tytułu faktur z odroczonym terminem płatności oraz na czwartym miejscu hipoteka przymusowa do kwoty 5.165 zł na rzecz (...) W. z tytułu podatku od nieruchomości (wydruk z KW pobrany z elektronicznego rejestru KW).

Aktualne zadłużenie wobec wierzycieli wynosi ok. 350.000 zł na rzecz (...), 240.000 zł na rzecz (...) sp. z o.o. oraz ok. 140.000 zł na rzecz (...) sp. z o.o. (postanowienie z dnia 31 grudnia 2019 r. – k. 246-249; postanowienie z dnia 20 sierpnia 2020 r. – k. 250-253).

Według stanu na kwiecień 2019 r. stan budynku położonego przy ul. (...), z zewnątrz został ukończony - budynek jest otynkowany, podmurówka została wykonana z kamienia, budynek jest typu dworcowego, z kolumnami umieszczonymi na froncie budynku, przed wejściem. Budynek jest ogrodzony, na tarasie znajdują się meble ogrodowe. W domu czasowo zamieszkuje pozwany oraz jego ojciec (dokumentacja fotograficzna – k. 177-178; zeznania świadka P. K. (1) – k. 235v).

Od września 2020 r. dłużnik uiszczał na rzecz wierzyciela kolejne spłaty zadłużenia: w dniu 11 września 2020 r. w kwocie 15.000 zł, w dniu 22 września 2020 r. w kwocie 15.000 zł, w dniu 18 listopada 2020 r. w kwocie 15.000 zł, w dniu 13 stycznia 2021 r. w kwocie 15.000 zł, w dniu 27 lutego 2021 r. w kwocie 15.000 zł, w dniu 13 kwietnia 2021 r. w kwocie 10.000 zł, w dniu 29 kwietnia 2021 r. w kwocie 5.000 zł, w dniu 17 czerwca 2021 r. w kwocie 15.000 zł, w dniu 29 czerwca 2021 r. w kwocie 15.000 zł w dniu 27 lipca 2021 r. w kwocie 15.000 zł, w dniu 31 sierpnia 2021 r. w kwocie 15.000 zł, tj. łącznie 150.000 zł. Wpłata uiszczona we wrześniu 2020 r. była pierwszą spłatą zadłużenia. Przed tym dniem, dłużnik nie spłacił żadnej części zadłużenia wobec powoda (potwierdzenia wpłat – k. 227- 227verte; zeznania świadka P. K. (1) – k. 235verte-236; k. 262-264verte).

Wpłaty dokonane przez dłużnika zostały przez wierzyciela zaliczone na spłatę odsetek (wykaz – k. 308-309; pismo z dnia 11 kwietnia 2022 r. – k. 344).

Według stanu na dzień 11 maja 2022 r., zaległość w sprawie egzekucyjnej prowadzonej przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Pruszkowie D. K. z wniosku wierzyciela K. H. przeciwko dłużnikowi P. K. (1) pod sygnaturą Km (...), wynosi: należność główna 123.654,89 zł, odsetki do 11 maja 2022 r. 4.788,16 zł, dalsze odsetki w kwocie 34,09 zł dziennie, opłata egzekucyjna w kwocie 26.676,46 zł, wydatki gotówkowe w kwocie 455,81 zł (informacja z dnia 11 maja 2022 r. – k. 334; k. 346).

W toku postępowania prowadzonego przez Komornika pod sygn. Km (...) w dniu 14 czerwca 2022 r. sporządzono opis i oszacowanie nieruchomości położonej w K., dla której prowadzona jest księga wieczysta o nr (...). Wartość rynkowa nieruchomości określona została przez biegłego na kwotę 633.000 zł (protokół opisu i oszacowania nieruchomości – k. 335-339; k. 347-349).

Stan faktyczny w powyższym kształcie, został przez Sąd ustalony na podstawie dowodów wskazanych w toku dotychczasowych ustaleń. Odnośnie złożonych do akt kopii operatów szacunkowych dotyczących nieruchomości, wskazać należy, że nie stanowiły one źródła wiadomości specjalnych, lecz wskazywały jedynie, jak na przestrzeni lat, w toku kolejno toczących się postępowań, nieruchomości te były wyceniane.

Zeznania świadka P. K. (1) Sąd ocenił co do zasady za wiarygodne źródło dowodowe. Choć zeznania świadka należało ocenić z ostrożnością mając na uwadze, iż był on niewątpliwie zainteresowany przedstawieniem określonej wersji zdarzeń, w większości relacja świadka znajdowała potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym. Sąd pominął natomiast zeznania świadka w tej ich części, w jakiej świadek wyceniał wartość nieruchomości – w tym zakresie, opinia świadka nie miała znaczenia i nie była obiektywnym źródłem dowodowym.

Na marginesie należy wskazać, że świadek M. K. (2) – matka pozwanego, skorzystała z przysługującego jej prawa i odmówiła składania zeznań (k. 236).

Zeznania pozwanego w zakresie, w jakim wskazywał na swoją wiedzę (tj. jej brak) odnośnie sytuacji majątkowej ojca, nie miały znaczenia wobec domniemania z art. 528 k.c. W szczególności Sąd nie dał wiary przyczynom, dla których darowizna miała zostać zawarta (względy zdrowotne) – w ocenie Sądu, nie budziło wątpliwości, iż jedyną przyczyną, jaka stała za dokonaniem darowizny na rzecz dzieci, była chęć zabezpieczenia majątku przed wierzycielami. Ostatecznie zeznania pozwanego nie wniosły do sprawy żadnych nowych okoliczności i miały jedynie poboczne znaczenie.

Sąd pominął dowód z przesłuchania powoda wobec jego niestawiennictwa na terminie rozprawy (k. 299verte).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Powód domagał się uznania za bezskuteczną wobec niego umowy darowizny zawartej przez P. K. (1) i jego żonę z pozwanym M. K. (1). Na mocy tej umowy pozwany otrzymał od dłużnika istotny składnik jego majątku, co zdaniem powoda nastąpiło z pokrzywdzeniem wierzycieli.

Materialnoprawną podstawą roszczenia powoda były przepisy art. 527 i nast. k.c. Zgodnie z treścią art. 527 § 1 k.c. gdy skutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową, każdy z wierzycieli może żądać uznania tej czynności za bezskuteczną w stosunku do niego, jeżeli dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli, a osoba trzecia o tym wiedziała lub przy zachowaniu należytej staranności mogła się dowiedzieć.

Zgodnie z powyższym, wierzycielowi przysługuje skarga pauliańska, jeżeli kumulatywnie zostaną spełnione przesłanki z art. 527 k.c. Do przesłanek tych należą:

1. dokonanie przez dłużnika czynności prawnej z osobą trzecią,
2. dokonanie przez dłużnika czynności „z pokrzywdzeniem wierzycieli”, a zarazem takiej, z której „osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową”,
3. dokonanie przez dłużnika czynności „ze świadomością pokrzywdzenia”,
4. działanie osoby trzeciej w złej wierze (K. Pietrzykowski (red.), Kodeks cywilny. T II. Komentarz. Art. 450–1088. Przepisy wprowadzające, Warszawa 2021, dostęp Legalis).

Ciężar udowodnienia wymienionych przesłanek, zgodnie z ogólną zasadą wyrażoną w art. 6 k.c., spoczywa na wierzycielu (powodzie). Ustawodawca wprowadził jednak do instytucji skargi pauliańskiej szereg domniemań, które istotnie wspomagają wierzyciela w dochodzeniu swoich roszczeń.

Zgodnie więc z treścią art. 527 § 3 k.c. jeżeli skutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli uzyskała korzyść majątkową osoba będąca w bliskim z nim stosunku, domniemywa się, że osoba ta wiedziała, iż dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli.

Niezależnie od powyższego, wierzycielowi przysługuje na podstawie art. 528 k.c. jeszcze dalej idące domniemanie. Zgodnie z treścią tego przepisu, jeżeli skutek czynności prawnej dokonanej przez dłużnika z pokrzywdzeniem wierzycieli osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową bezpłatnie, wierzyciel może żądać uznania czynności za bezskuteczną, chociażby osoba ta nie wiedziała i nawet przy zachowaniu należytej staranności nie mogła się dowiedzieć, że dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. Zgodnie z utrwalonym poglądem doktryny, w sytuacji gdy bezpłatne korzyści przypadają osobom bliskim dłużnika, należy zastosować wyłącznie art. 528 k.c. jako przepis dalej idący, z pominięciem art. 527 § 3 i 4 k.c. Jeśli więc na przykład syn dłużnika uzyska od niego korzyść majątkową bezpłatnie, przesłanka podmiotowa po jego stronie jest bez znaczenia (tak: Agnieszka Rzepecka – Gil [w:] Kodeks cywilny. Komentarz. Zobowiązania część ogólna. Komentarz do art. 528 Kodeksu cywilnego, publ. w SIP Lex w 2011r.). Pogląd ten prezentowany jest także w orzecznictwie, gdzie przyjęto, że art. 528 k.c. statuuje surowsze

przesłanki uznania czynności za bezskuteczną, niż czyni to art. 527 § 3 k.c. Jeżeli zatem pierwszy z wymienionych przepisów dostatecznie pewnie usprawiedliwia żądanie strony powodowej, to odwoływanie się do drugiego z nich jest bezzasadne (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 08 grudnia 2005 r., o sygnaturze akt II CK 309/05, opublikowany w SiP Lex).

To oznacza, że w sprawie znajdzie zastosowanie domniemanie z art. 528 k.c. jako domniemanie dalej idące niż to, wynikające z art. 527 § 3 k.c. (syn dłużnika uzyskał nieruchomości w drodze darowizny).

Stosownie natomiast do dyspozycji art. 529 k.c. jeżeli w chwili darowizny dłużnik był niewypłacalny, domniemywa się, iż działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. To samo dotyczy wypadku, gdy dłużnik stał się niewypłacalny wskutek dokonania darowizny.

Zgodnie z art. 527 § 2 k.c. czynność prawna dłużnika jest dokonana z pokrzywdzeniem wierzycieli, jeżeli wskutek tej czynności dłużnik stał się niewypłacalny albo stał się niewypłacalny w wyższym stopniu, niż był przed dokonaniem czynności. Jak wynika z orzecznictwa i doktryny niewypłacalność to aktualny brak możliwości wywiązania się z ciążyących na nim zobowiązań, tj. taki stan majątku dłużnika, w którym egzekucja prowadzona zgodnie z przepisami kodeksu postępowania cywilnego nie może przynieść zaspokojenia wierzytelności pieniężnej przysługującej przeciwko temu dłużnikowi ze względu na brak wystarczających składników majątkowych w jego majątku (K. Osajda (red.), Kodeks cywilny. Komentarz, Warszawa 2021, dostęp Legalis, wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 4 czerwca 2013 r., I ACA 98/13). Z kolei powstanie stanu niewypłacalności w stopniu wyższym niż był przed dokonaniem czynności to każde istotne, bez względu na jego rozmiar, powiększenie niewypłacalności. Niewypłacalność nie musi ulec powiększeniu o całą wartość przedmiotu czynności prawnej dokonanej przez dłużnika. Dłużnik staje się niewypłacalny w wyższym stopniu i wtedy, gdy zaspokojenie można uzyskać z dodatkowym znacznym nakładem kosztów, czasu i ryzyka. Inaczej stan niewypłacalności dłużnika w stopniu wyższym obejmuje utrudnienie i opóźnienie zaspokojenia (M. Sychowicz w: Kodeks cywilny. Komentarz. Tom III. Zobowiązania. Część ogólna, red. J. Gudowski, Warszawa 2018, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2001 r., IV CKN 525/00).

W realiach niniejszej sprawy Sąd nie miał wątpliwości co do tego, że dłużnik powoda, P. K. (1), był niewypłacalny w chwili dokonywania darowizny na rzecz pozwanego. Świadczy o tym m.in. nieuregulowanie należności wynikającej z nakazu zapłaty z dnia 19 marca 2014 r., nieskuteczność i umorzenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego z wniosku powoda ze składników majątkowych dłużnika, podejmowanie przez powoda czynności zmierzających do ustanowienia rozdzielności majątkowej a następnie podziału majątku dłużnika i jego małżonki oraz istnienie wielu zabezpieczeń hipotecznych na każdej z posiadanych przez dłużnika nieruchomości. Sam dłużnik zeznając w toku procesu potwierdził, że łączna wysokość jego zobowiązań wynosiła w tamtym okresie około 2 mln złotych i nie był on w stanie zaspokoić swoich wierzycieli.

Wbrew twierdzeniom pozwanego, w ocenie Sądu zawarta umowa darowizny spowodowała powiększenie niewypłacalności dłużnika. Wskutek tej czynności prawnej nieodpłatnie utracił on bowiem istotny składnik swojego majątku, jedną z trzech i zarazem najcenniejszą nieruchomość. Niezrozumiałe są twierdzenia pozwanego o stosunkowo niewielkiej wartości darowanej nieruchomości, podczas gdy same strony czynności prawnej określiły jej wartość na 900.000 zł. Dla porównania, w toku postępowania o dział majątku wspólnego Sąd Rejonowy (tj. w czerwcu 2018 r.) ustalił wartość pozostałych będących wówczas objętych wspólnością majątkową małżeńską lokali na kwoty 334.000 zł (nieruchomość w K.) 326.000 zł (nieruchomość lokalowa w O.). Nie ma przy tym istotnego znaczenia, że nieruchomość będąca przedmiotem darowizny była obciążona hipotekami przewyższającymi jej wartość rynkową. Wyzbywając się własności tej nieruchomości dłużnik znacznie uszczuplił możliwość zaspokojenia wszystkich swoich wierzycieli, w tym, których pierwszeństwo wynika z zabezpieczenia hipotecznego. To pociąga za sobą także pokrzywdzenie powoda, będącego dalszym w kolejności wierzycielem. Jak wynika z orzecznictwa, okoliczność, że zbyta przez dłużnika nieruchomość jest obciążona hipoteką zabezpieczającą inną wierzytelność, nie wyłącza możliwości zaskarżenia czynności zbycia skargą pauliańską przez wierzyciela pokrzywdzonego tą czynnością (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 czerwca 2007 r., II CSK 93/07).

Przesłanka pokrzywdzenia wierzyciela nie zachodzi natomiast, gdy do zaspokojenia wierzyciela występującego ze skargą pauliańską nie doszłoby nawet wtedy, gdyby nieruchomości pozostała w majątku dłużnika, z uwagi na zakres jej obciążenia hipotekami o wartości przewyższającej wartość nieruchomości oraz przewidzianą w art. 1025 k.p.c. kolejność zaspokajania wierzycieli. W ocenie Sądu, obciążenia hipoteczne tej nieruchomości nie przewyższają jej wartości. Z ustaleń poczynionych w sprawie wynika, że aktualne zadłużenie wobec wierzycieli wynosi ok. 350.000 zł na rzecz (...), 240.000 zł na rzecz (...) sp. z o.o. oraz ok. 140.000 zł na rzecz (...) sp. z o.o., a jeszcze w 2006 r., w czasie gdy nieruchomości znajdowała się w stanie surowym zamkniętym, po jej ukończeniu wyceniano ją na ok. 1.160.600 zł. Biorąc pod uwagę aktualne ceny nieruchomości w W., oczywistym jest, że na przestrzeni lat wartość tej nieruchomości jedynie rosła i obecnie z pewnością znacząco przekracza szacunki poczynione w 2006 r., nawet jeżeli nie jest całkowicie wykończona wewnątrz - nieruchomości ta stanowi dom jednorodzinny typu dworowego, o pow. ponad 288 m⁽²⁾. Z dużą dozą prawdopodobieństwa można więc stwierdzić, że hipoteki zabezpieczające wpisane w księdze wieczystej nieruchomości, nie wyczerpywałyby całości ceny, jaką można byłoby uzyskać w toku sprzedaży licytacyjnej nieruchomości.

Nie zasługiwały także na uwzględnienia argumenty podnoszone przez pozwanego, jakoby darowanie mu przez rodziców nieruchomości nie było nakierowane na pokrzywdzenie wierzycieli a miało być podyktowane chęcią przeniesienia na niego obsługi zadłużenia ojca. Pozwany wywodził, że rodzice nie mieli możliwości pozyskania środków na spłatę zobowiązań a pozwanemu łatwiej będzie je pozyskać. Pozwany zdaje się jednak pomijać istotną dla sprawy kwestię dalszego istnienia zobowiązania jego ojca wobec wierzycieli, mimo przeniesienia własności poszczególnych składników majątkowych. Zawierając umowę darowizny P. K. (3) nie zwolnił się bowiem z długu wobec swoich wierzycieli, a pozwany M. K. (4) stał się jedynie dłużnikiem rzeczowym. Oznacza to, że zobowiązania P. K. (3) w dalszym ciągu istnieją i jego wierzyciele cały czas mogą domagać się od niego regulowania należności, w tym także egzekwować je z jego majątku. Dodatkowo, wobec ustanowienia zabezpieczenia hipotecznego, wierzyciele mogą domagać się zaspokojenia także z nieruchomości darowanej pozwanemu. Raz jeszcze należy jednak podkreślić, że nie powoduje to, że P. K. (3) nie jest już zobowiązany względem swoich wierzycieli. Nie jest zatem wiarygodna wskazywana przez pozwanego motywacja przejęcia obsługi zadłużenia ojca. Wskutek nieodpłatnego zbycia nieruchomości P. K. (3) wyzbył się istotnego składnika swojego majątku i jednocześnie ograniczył swoim wierzycielom zakres składników własnego majątku, z którego mogliby oni szukać zaspokojenia, niewiarygodne są również twierdzenia, że w dacie zawarcia umowy darowizny 19-sto latek, będący uczniem liceum, nieosiągający dochodów, miały przejąć obsługę zadłużenia ojca. Powyższe wyjaśnienia pozwanego nie były więc wiarygodne zważywszy także na jego status majątkowy. W chwili przyjęcia darowizny pozwany miał 19 lat i zamieszkiwał z rodzicami. Jak wynika z przedłożonych zeznań podatkowych pozwanego (k. 186-191) osiągnięte przez niego dochody nie mogły pozwolić nawet na częściowe wspomaganie ojca w spłacie jego zobowiązań. W świetle zasad doświadczenia życiowego należy wnioskować, że ewentualne plany założenia spółki przez pozwanego, o których wspominał zeznając w charakterze świadka jego ojciec, nie mogły realnie w najbliższej perspektywie czasowej sprostać tak wysokiemu zadłużeniu, na które łącznie opiewają wszystkie ustanowione na darowanej nieruchomości hipoteki.

Pozwany usiłował zwolnić się od odpowiedzialności powołując się na dyspozycję art. 533 k.c., zgodnie z którym osoba trzecia, która uzyskała korzyść majątkową wskutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli, może zwolnić się od zadośćuczynienia roszczeniu wierzyciela żądającego uznania czynności za bezskuteczną, jeżeli zaspokoi tego wierzyciela albo wskaże mu wystarczające do jego zaspokojenia mienie dłużnika. W tym zakresie pozwany wskazywał, że P. K. (1) jest właścicielem nieruchomości gruntowej położonej w miejscowości K..

W doktrynie zgodny jest pogląd, iż **przesłanka niewypłacalności dłużnika musi istnieć w chwili zamknięcia rozprawy z powództwa wierzyciela pauliańskiego. Także stan pokrzywdzenia wierzyciela należy oceniać nie według chwili dokonania czynności prawnej dłużnika z osobą trzecią, lecz według chwili rozstrzygnięcia postępowania ze skargi pauliańskiej** (wyr. SN z 22.3.2001 r., V CKN 280/00, Legalis; wyr. SN z 23.7.2003 r., II CKN 299/01, Legalis; wyr. SN z 16.3.2006 r., III CSK 8/06, Legalis; wyr. SN z 6.10.2011 r., V CSK 493/10, Legalis; wyr. SN z 5.7.2013 r., IV CSK 738/12, Legalis; wyr. SN z 3.4.2019

r., II CSK 274/18, Legalis; post. SN z 4.6.2019 r., V CSK 577/18, Legalis; B. Burian, w: J. Gołaczyński, P. Machnikowski (red.), Współczesne problemy prawa prywatnego, s. 54; K. Mularski, Skarga pauliańska, s. 13).

Przesłanką skuteczności zaskarżenia czynności dłużnika jest to, by spowodowała ona pokrzywdzenie wierzyciela. Pokrzywdzenie wierzyciela polega na tym, że jego wierzytelność nie może być zrealizowana i zrealizowanie jej w przyszłości jest również wątpliwe. Pokrzywdzenie wierzyciela jest następstwem niewypłacalności dłużnika; dla wykazania pokrzywdzenia wystarczające jest wykazanie niewypłacalności dłużnika. W praktyce podstawową rolę odgrywa postanowienie komornika o umorzeniu egzekucji z powodu jej bezskuteczności. Należy jednak pamiętać, że o sposobie egzekucji, a w konsekwencji o tym, do jakich składników majątku dłużnika zostaje ona skierowana, w znacznym stopniu decyduje wierzyciel (zob. art. 799 k.p.c.). Postanowienie o umorzeniu bezskutecznej egzekucji jest dowodem jedynie na to, że roszczenia nie można było zaspokoić z tych składników majątku dłużnika, do których egzekucję skierowano. Ustalenie niewypłacalności dłużnika na podstawie tego postanowienia dokonywane jest natomiast w drodze domniemania faktycznego (tak: E. Gniewek, P. Machnikowski (red.), Kodeks cywilny. Komentarz. Wyd. 9, Warszawa 2019, Sip Legalis).

W orzecznictwie wskazano również, że samo pokrzywdzenie powstaje na skutek takiego stanu majątku dłużnika, który powoduje niemożność, utrudnienie lub odwleczenie zaspokojenia wierzyciela (tak wyr. SN z 14.2.2008 r., II CSK 503/07, Legalis; wyr. SN z 9.1.2004 r., IV CK 322/02, Legalis). Pogląd ten doktryna uznała jednak za zbyt szeroki. Definicja legalna pokrzywdzenia wierzycieli wyraźnie wiąże ten stan z powstaniem lub pogłębieniem stanu niewypłacalności. **Niewypłacalność to niemożliwość zaspokojenia wierzyciela w drodze postępowania egzekucyjnego, prowadzonego na podstawie KPC** (por. M. Pyziak-Szafnicka, Ochrona wierzyciela, 1995, s. 92; też, Ochrona wierzyciela, 1994, s. 27; A. Karnicka-Kawczyńska, J. Kawczyński, Skarga pauliańska, s. 20; Radwański, Zobowiązania, 1998, s. 31; M. Sychowicz, w: Komentarz do KC, Ks. III, t. 1, 1996, s. 508; M. Jasińska, Skarga pauliańska, 2004, s. 50; W. Popiołek, w: Pietrzykowski, Komentarz KC, t. I, 2009, s. 213). Nie może tu chodzić o ewentualne utrudnienia czy opóźnienia w toku prowadzonego postępowania egzekucyjnego, gdyż te występują często u dłużników wypłacalnych, którzy po prostu posiadają niepłynne aktywa (tak z kolei: M. Gutowski (red.), Kodeks cywilny. Tom II. Komentarz. Art. 353–626. Wyd. 2, Warszawa 2019, Sip Legalis).

W doktrynie prawa również podkreśla się, że jeżeli w chwili orzekania dłużnik posiada wystarczający majątek do zaspokojenia roszczeń wierzyciela, to nie ma podstaw do ograniczania możliwości dokonywania przez niego rozporządzeń majątkowych i poszukiwania ochrony w majątku osoby trzeciej (tak: M. Gutowski (red.), Kodeks cywilny. Tom II. Komentarz. Art. 353–626. Wyd. 3, Warszawa 2022, Sip Legalis).

Ustalić więc należało, czy przesłanka niewypłacalności dłużnika istniała w chwili zamknięcia rozprawy i w ocenie Sądu odpowiedź na pytanie jest negatywna. Sąd nie miał wątpliwości, iż zawierając przedmiotową umowę dłużnik dążył do zabezpieczenia majątku przed wierzycielami, nie ulegało również wątpliwości, iż był on osobą niewypłacalną. Należy jednak zwrócić uwagę, że w dacie zawarcia umowy dłużnik posiadał nieruchomości w K., która wówczas była obciążona hipotecznie. Aktualnie sytuacja ta zmieniła się – hipoteka została wykreślona z uwagi na całkowitą spłatę zadłużenia wobec wierzyciela, nieruchomości ta nie jest obciążona hipotecznie na rzecz żadnego podmiotu, na rzecz powoda ustanowiono zakaz jej zbywania, aktualnie powód prowadzi postępowanie z tej egzekucji. W toku postępowania, Komornik Sądowy zlecił sporządzenie operatu szacunkowego, który wycenił nieruchomości na ok. 630.000 zł. Wskutek dokonanej w toku procesu częściowej spłaty zadłużenia w wysokości 150.000 zł, jak wynika z pisma Komornika Sądowego, obecny stan zadłużenia wynosi 155.575,32 zł według stanu na maj 2022 r. (k. 346). Sąd nie podzielił przy tym stanowiska powoda, który przedstawił własne wyliczenia wskazujące, że należność ta wynosi 172.964,77 zł czy nawet 192.626,88 zł, za adekwatną wysokość aktualnego zadłużenia przyjmując wartość wskazaną przez Komornika Sądowego. Nawet jedyna gdyby hipotetycznie przyjąć, że zadłużenie wynosi 200.000 zł, wartość nieruchomości według stanu na czerwiec 2022 r. została oszacowana na 633.000 zł.

Nie miały znaczenia argumenty powoda, że działka ta jest nieatrakcyjna dla kupujących. Wskazać należy, że podczas wyceny nieruchomości biegli poddają analizie kształt działki, czy teren na jakim się znajduje i wszystkie te elementy

z pewnością były brane przez biegłego podczas wyceny (kopia protokołu opisu i oszacowania – k. 347-349). Należało więc uznać, że wycena biegłego wskazywała na realną, rynkową wartość działki.

Nawet biorąc pod uwagę dyspozycję art. 983 k.p.c. zgodnie z którą, jeżeli nikt nie zgłosił wniosku o przejęcie nieruchomości w myśl artykułu poprzedzającego albo przedmiot egzekucji nie jest nieruchomością rolną, komornik na wniosek wierzyciela wyznacza drugą licytację, na której cena wywołania stanowi dwie trzecie sumy oszacowania. Cena ta jest najniższa, za którą można nabyć nieruchomość, w dalszym ciągu ze sprzedaży nieruchomości można byłoby uzyskać sumę wystracającą na zaspokojenie powoda w całości nieuregulowanego jak do tej pory przez dłużnika zadłużenia.

Na datę zamknięcia rozprawy, nie została więc spełniona przesłanka niewypłacalności dłużnika – dłużnik ma majątek, którego sprzedaż w toku postępowania egzekucyjnego umożliwiłaby w całości zaspokojenie powoda. Nawet jeżeli sprzedaż nieruchomości położonej w W. byłaby łatwiejsza czy szybsza, to jednak nie oznacza, iż była to okoliczność przemawiająca za uwzględnieniem powództwa. Łatwo można sobie wyobrazić sytuację, w której dłużnik posiada kilka nieruchomości, każda mniej lub bardziej atrakcyjna dla kupujących i wierzyciele wnosiliby o uznanie za bezskuteczną wobec nich konkretnych czynności kierując się wyłącznie szybkością czy ułatwieniami w sprzedaży danej nieruchomości. Nie temu jednak służy istotna przedmiotowego powództwa. Jeżeli dłużnik posiada majątek, z którego istnieje możliwość zaspokojenia w toku egzekucji – a w niniejszej sprawie tak właśnie jest, brak jest podstaw do żądania uznania za bezskuteczną czynność dotyczącą innej nieruchomości, nawet jeżeli egzekucja dotycząca tej nieruchomości byłaby szybsza czy łatwiejsza. Niewypłacalność dłużnika w rozumieniu art. 527 k.c. oznacza bowiem stan majątku dłużnika, w którym egzekucja prowadzona zgodnie z przepisami k.p.c. nie może przynieść zaspokojenia wierzytelności pieniężnej przysługującej przeciwko temu dłużnikowi. W niniejszej sprawie, okoliczność taka jednak nie zachodzi.

Co do argumentu powoda, że prowadzone przez ponad 7 lat postępowania komornicze są całkowicie bezskuteczne i powód nie uzyskał w tym trybie żadnej kwoty, wskazać należy, że jak do tej pory powód skierował postępowanie egzekucyjne w stosunku do nieruchomości stanowiącej (wówczas) współwłasność z małżonką, przeciwko której nie uzyskano klauzuli wykonalności, w stosunku do ruchomości, wierzytelności i kont bankowych (k. 64), natomiast według stanu na 2018 r., powód nie złożył wniosku o egzekucję z nieruchomości (k. 63). Aktualnie z wniosku powoda toczy się postępowanie egzekucyjne w stosunku do nieruchomości położonej w K., w którym wyceniono jej wartość na 633.000 zł. Nie może być więc przesądzającym argument, że postępowanie egzekucyjne przez 7 lat było bezskuteczne, skoro dopiero teraz powód zdecydował się wszcząć egzekucję z nieruchomości dłużnika, a wcześniej próby takiej nie podjął.

Z tych względów, powództwo podlegało oddaleniu w całości.

Na marginesie należy wskazać, że Sąd nie podzielił zarzutu pozwanego powołującego się na nadużycie prawa podmiotowego przez powoda w rozumieniu art. 5 k.c. Wierzytelność przysługująca powodowi przez lata nie była regulowana przez ojca pozwanego, jej spłatę, co sam potwierdził zeznając w sprawie, rozpoczął dopiero we wrześniu 2020 r. Powód miał pełne prawo skorzystać z przysługującego mu uprawnienia do wytoczenia przedmiotowego powództwa i w żaden sposób nie może być ono uznane za nadużycie prawa. To, że ostatecznie powództwo podlegało oddaleniu wynikało wyłącznie z częściowej spłaty dokonanej przez dłużnika w toku procesu która obniżyła wysokość zobowiązania, aktualnej wartości nieruchomości pozostającej w majątku dłużnika, ale także spłaty hipoteki obciążającej nieruchomość. Gdyby dłużnik nie spłacił częściowo powoda, wówczas jego wierzytelność wynosiłaby ok. 300.000 zł, gdyby natomiast nie spłacił wierzyciela hipotecznego, nieruchomość w K. byłaby dodatkowo obciążona na kwotę 100.000 zł. Biorąc pod uwagę, że w toku sprzedaży licytacyjnej nieruchomości, ostateczna cena może być niższa niż wycena, należałoby stwierdzić, że wynik procesu byłby dla powoda korzystny. Również w doktrynie podkreślono, że to działanie z pokrzywdzeniem wierzycieli stanowi czynność sprzeczną z zasadami współżycia społecznego, a wierzyciel, wnosząc skargę, realizuje swoje prawa i takie działanie nie może naruszać art. 5 k.c. (wyr. SA w Krakowie z 11.10.2016 r., I ACa 108/16, Legalis) (powołane za: M. Załucki (red.), Kodeks cywilny. Komentarz. Wyd. 3, Warszawa 2023, Sip Legalis). Sąd pogląd ten w całości podziela.

W związku z powyższym, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. statuującego zasadę odpowiedzialności za wynik procesu. To na powodzie, jako stronie przegrywającej spór rozstrzygany w ramach niniejszego postępowania, spoczywa ciężar uiszczenia kosztów procesu, poniesionych przez pozwanego celem podjętej przez niego obrony swoich praw. Sąd rozstrzygnął o zasadzie odpowiedzialności, pozostawiając szczegółowe ich wyliczenie referendarzowi sądowemu po uprawomocnieniu się wyroku.